

ЯК СПІЛКУЮТЬСЯ ТВАРИНИ?

Презентацію підготував учень 7-А класу

Єрещенко Олександр

ТВАРИННИЙ СВІТ ДИВОВИЖНИЙ І НЕЙМОВІРНО
ЦІКАВИЙ. СПОСТЕРІГАТИ ЗА ЗВИЧКАМИ ЗВІРІВ
ЗАХОПЛЮЮЧЕ ЗАНЯТТЯ. ЧИ МОЖУТЬ ВОНИ
РОЗМОВЛЯТИ? ЯК МІЖ СОБОЮ СПІЛКУЮТЬСЯ
ТВАРИНИ? ЧИ РОЗУМІЮТЬ ОДИН ОДНОГО
ПРЕДСТАВНИКИ РІЗНИХ ПІДВИДІВ?

Залежно від узятих за основу критеріїв, даються різні трактування слова «тварина». У вузькому сенсі, це ссавці. У більш широкому понятті - все чотириногі. З наукової точки зору, тваринами є все, хто вміє пересуватися, і ті, у кого в клітинах є ядро. Але що можна сказати про тих видах, які ведуть нерухомий спосіб життя. Або, навпаки, про мікроорганізмах, що постійно перебувають у русі? Якщо говорити про те, як тварини спілкуються один з одним, то увагу потрібно приділити, переважно, ссавцям, однак, птиці та риби теж мають свої мови.

МОВА ТВАРИН

- Мова є складною знаковою системою. І це не дивно. Якщо говорити про людській мові, то він принципово відрізняється від інших знакових систем тим, що служить для лінгвального вираження думок. Говорячи про те, як між собою спілкуються тварини, можна відзначити, що в науці є окремий термін, що позначає цей процес - «мова тварин».

МОВА ССАВЦІВ

Чотириногі особини доносять інформацію до свого опонента не тільки за допомогою звуків. У них добре розвинений мову жестів і міміки. У звірів, безумовно, більше каналів зв'язку, ніж у людей. Якщо порівняти, як спілкуються тварини і люди, то тут можна знайти безліч відмінностей. Свої наміри, волевиявлення, бажання, почуття і думки людей в основному вкладає в мова. Тобто основне навантаження йде на вербальне спілкування. Тварини, навпаки, активно користуються невербальними засобами спілкування. Їх у них набагато більше, ніж у людей. Крім властивих і людині невербальних засобів (пози, жести, міміка), вони використовують мова рухів (В основному за допомогою хвоста і вух). велику роль в спілкуванні для них грають запахи. Таким чином, мова як система фонем і лексем у звірів відсутня. Те, як між собою спілкуються тварини, схоже на символи. Їх мова - це, скоріше, сигнали, які вони використовують для передачі інформації родичам.

МОВА РИБ

Звуки, що видаються людиною в процесі комунікації, є членороздільної промовою. Це можливість мовного апарату створювати фонемі різного способу утворення: щілинні, смичніе, тремтячі, сонорні. Жодному виду тварин це не властиво. Однак мова звуків притаманний багатьом звірам. Навіть деякі риби здатні їх видавати для інформування оточуючих про небезпеку або напад.

Наприклад, скат гупає, сом вміє хрюкати, камбала видає дзвін, риба-жаба гуде, сціена співає. Звук народжується у них при вібрації зябер, скрегіт зубів, стисканні міхура. Є риби, які використовують зовнішнє середовище для навмисного створення звуків. Так, лисяча акула б`є по воді хвостом під час полювання, прісноводні хижаци в гонитві за здобиччю виринають.

МОВА ПТАХІВ

Неоднакові звуки видають птахи, наприклад, при гніздування та міграції, побачивши ворогів і пошуку родичів. Їх вміння спілкуватися підкреслюється в творах усної народної творчості, де герой, розуміє пернатих, є частиною природи. Слуховий апарат у птахів розвинений краще, ніж у інших тварин. Вони чутливіші людей сприймають звуки, здатні чути коротші і швидкі фонемі. Таким здібностями, даними природою, птиці активно користуються. Наприклад, голуби чують на відстані декількох сот метрів. У мовному наборі птахів кожного виду є кілька пісень, які вони отримують з генами і засвоюють в зграї. Відома здатність деяких пернатих до наслідування і запам'ятовування. Так, науці відомий випадок, коли африканський сірий папуга Алекс вивчив сто слів і розмовляв. Він також зумів сформулювати питання, чого вчені не змогли домогтися від приматів..

Лирохвост з Австралії здатний передражнявати не тільки птахів, а й інших тварин, а також штучно створені людиною звуки. Таким чином, голосові здібності птахів великі, але, треба сказати, мало вивчені. Птахи використовують і невербальні засоби. Якщо уважно поспостерігати за тим, як тварини спілкуються між собою, мова руху у них теж буде помітним. Наприклад, розпущене пір'я говорять про готовність до бійки, великий відкритий дзьоб - знак тривоги, його клацання - загроза.

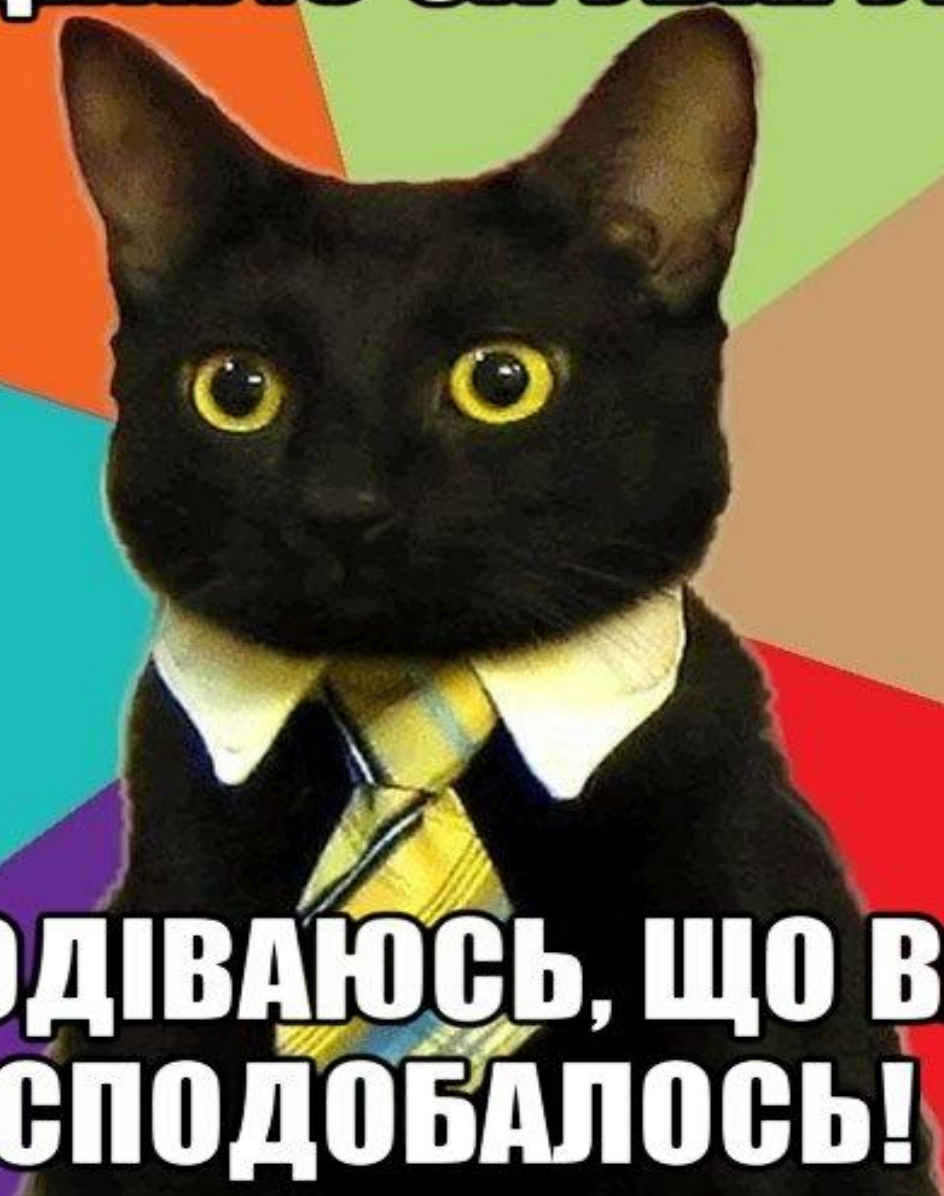
МОВА КІШОК

Кожен господар, спостерігаючи за поведінкою своїх вихованців, помічав, що вони теж вміють розмовляти. На уроках природознавства і навколишнього світу вивчається те, як тварини спілкуються між собою (5 клас). Наприклад, кішки по-різному можуть муркотіти, якщо просять їжу, коли відпочивають. Вони нявкають поруч з людиною, але мовчать або шиплять наодинці з родичами, використовуючи для спілкування мову рухів. Особливо цікаво спостерігати за положенням їх вух: вертикально підняті означають увагу, розслаблені і витягнуті вперед - спокій, спрямовані назад і притиснуті - загрозу, постійний рух вухами - зосередженість. Хвіст пухнастих створінь є важливим сигналізатором для оточуючих. Якщо він піднятий, значить кішка задоволена. Коли хвіст піднятий і распушён, то звір готовий до атаки. Опущений - знак концентрації. Швидкі рухи хвостом - кішка нервує.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

**СПОДІВАЮСЬ, ЩО ВАМ
СПОДОБАЛОСЬ!**